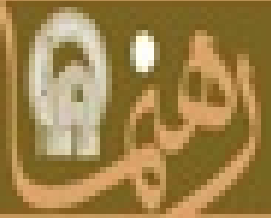

استاذ الفنون بصرى
مركز الفنون والثقافة

حسن مهدوى بارسا

اولين ها و قديمى ترين ها

در حرم مطهر امام رضا (ع)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رهنما ۵۰ (اولین ها و قدیمی ترین ها در حرم مطهر امام رضا علیه السلام)

نویسنده:

اداره تولیدات فرهنگی آستان قدس رضوی معاونت
تبلیغات و ارتباطات اسلامی

ناشر چاپی:

انتشارات آستان قدس رضوی - به نشر

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۷	رهنما ۵۰ (اولین ها و قدیمی ترین ها در حرم مطهر امام رضا علیه السلام)
۷	مشخصات کتاب
۱۱	اولین شهر
۱۳	نام مشهد برای اولین بار
۱۴	اولین سنگ قبر
۱۵	اولین صندوق مزار
۱۵	اولین ضریح
۱۶	قدیمی ترین در حرم
۱۶	قدیمی ترین کاشی های حرم
۱۷	قدیمی ترین هدایا در روضه منوره
۱۹	اولین قُبّه
۱۹	اولین گنبد
۲۰	اولین گلدسته
۲۱	اولین مسجد
۲۲	اولین رواق
۲۳	اولین صحن
۲۴	اولین نقاره زنی
۲۶	اولین پنجره فولاد
۲۶	قدیمی ترین سقاخانه
۲۷	قدیمی ترین ساعت
۲۸	اولین روشنایی و نورآرایی
۲۹	اولین حوزه علمیّه
۳۱	قدیمی ترین شیء موزه ای مربوط به زمان امام رضا علیه السلام

اولین موقوفه های حرم مطهر ۳۲

منابع ۳۴

درباره مرکز ۳۷

رهنما ۵۰ (اولین ها و قدیمی ترین ها در حرم مطهر امام رضا علیه السلام)

مشخصات کتاب

سرشناسه: مهدوی پارسا، حسین، ۱۳۵۸ -

عنوان و نام پدیدآور: اولین و قدیمی ترین ها در حرم امام رضا (ع) / نویسنده حسین مهدوی پارسا؛ برای آستان قدس رضوی، معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی.

مشخصات نشر: مشهد: انتشارات قدس رضوی، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری: ۶۰ص.؛ ۱۲×۱۷اس م.

فروست: رهنما؛ ۵۰.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۵۴۳-۶۳-۵

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: علی بن موسی (ع)، امام هشتم، ۱۵۳؟ - ۲۰۳ق.

شناسه افزوده: آستان قدس رضوی. معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی

شناسه افزوده: موسسه انتشاراتی قدس رضوی

رده بندی کنگره: BP۴۷/م۹الف ۸ ۱۳۹۱

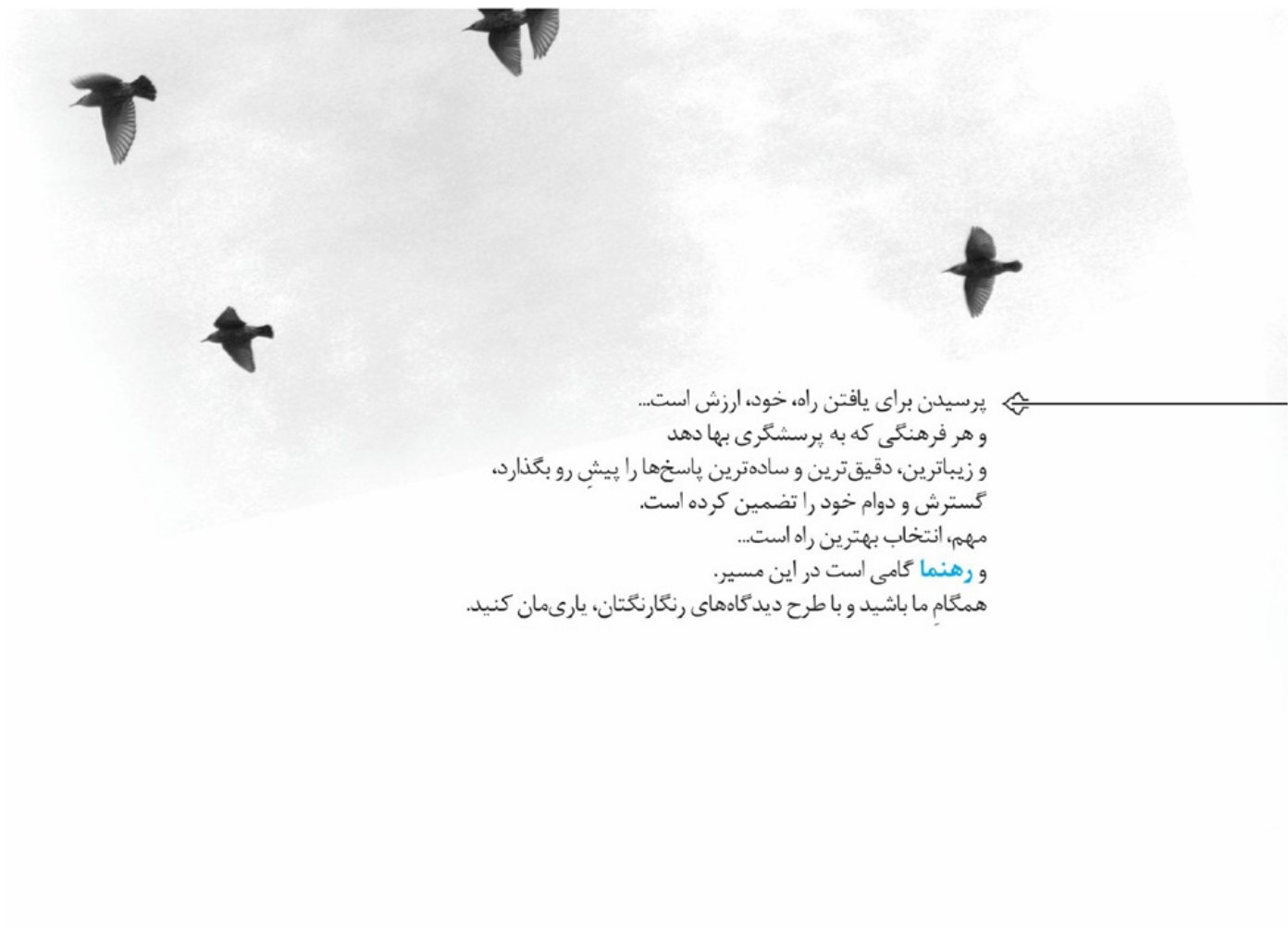
رده بندی دیویی: ۲۹۷/۹۵۷

شماره کتابشناسی ملی: ۲۸۵۷۱۱۴

اولین و قدیمی ترین ها در حرم امام رضا

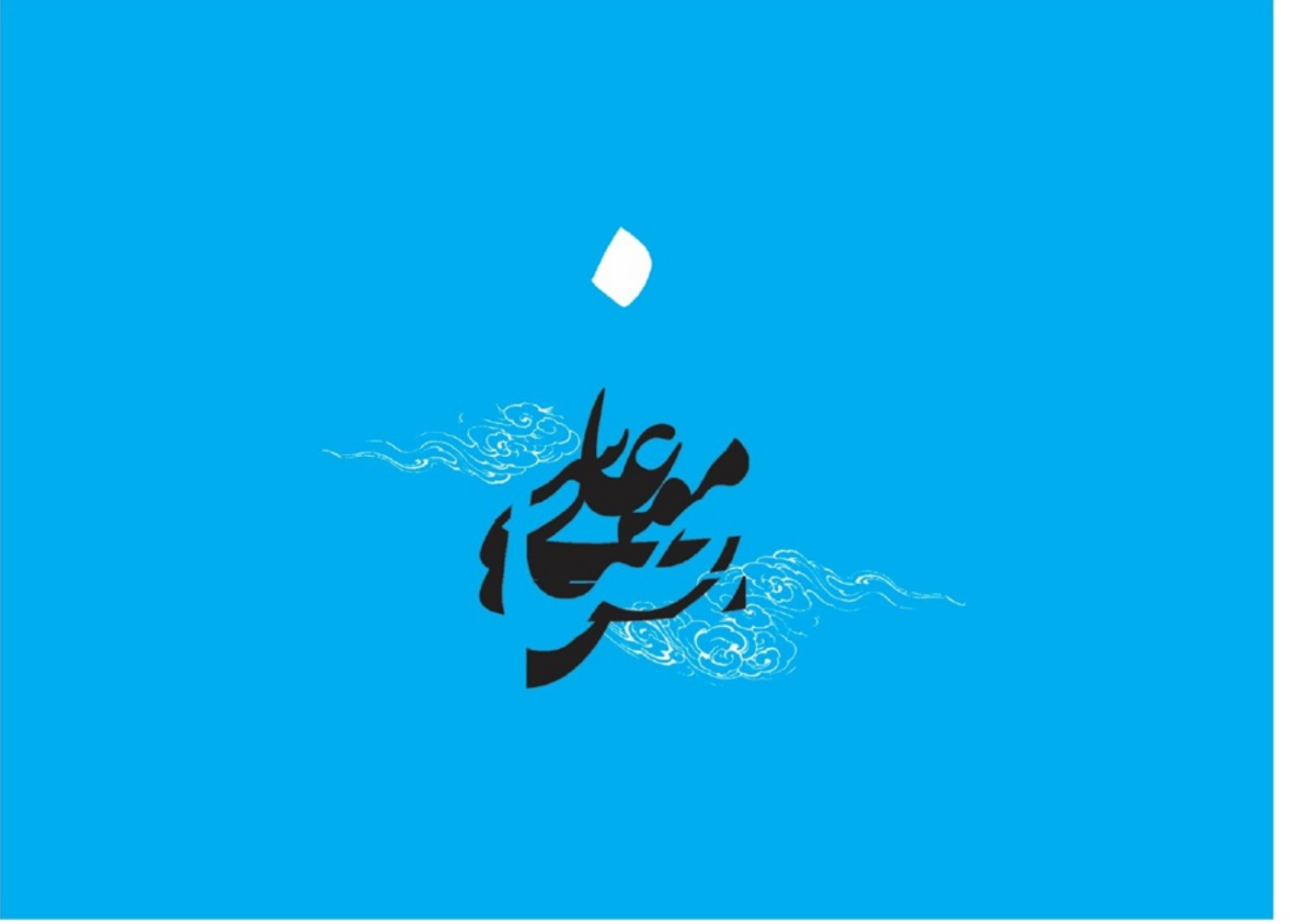
ص: ۱

پرسیدن برای یافتن راه، خود، ارزش است...
و هر فرهنگی که به پرسشگری بها دهد
و زیباترین، دقیق‌ترین و ساده‌ترین پاسخ‌ها را پیش رو بگذارد،
گسترش و دوام خود را تضمین کرده است.
مهم، انتخاب بهترین راه است...
و **ره‌نما** گامی است در این مسیر.
همگام ما باشید و با طرح دیدگاه‌های رنگارنگتان، یاری‌مان کنید.

اولین شهری که امام رضا در هنگام ورود به ایرانِ امروزی، به آن وارد شدند

امام رضا هنگام هجرت از مدینه به مرو، پس از عبور از شلمچه، وارد ایرانِ فعلی شدند. اولین شهری که حضرت وارد آن شدند، سوقِ الاهواز بود. ایشان در شهر اهواز، به دلیل هوای گرم و فصل تابستان، بیمار شدند؛ لذا، درخواست کردند که طیبی بیاورند. ابوهاشم جعفری می گوید که من طیبی را به بالین آن حضرت بردم. حضرت نام گیاهی را برای طیب بردند و خواص آن را بیان داشتند. طیب گفت: «من در روی زمین چنین گیاهی را نمی شناسم و کسی غیر از شما، نام این گیاه را نمی داند. شما این گیاه را از کجا می شناسید؟ این گیاه در این

زمان و در این مکان پیدا نمی شود.» [راوی، اسم گیاه را فراموش کرده است.] حضرت فرمودند: «برایم مقداری نیشکر تهیه کن.» پزشک گفت: «این سخت تر از اولی است؛ زیرا حالا وقت نیشکر نیست.» حضرت رضا فرمودند: «نیشکر و داروی گیاهی، هر دو در همین سرزمین و هم اکنون وجود دارد: از آب شادروان عبور کنید؛ آسیابی خواهید دید. در آنجا، مردی سیاه چهره می بینید. از او بپرسید که نیشکر و آن گیاه، کجا می روید؟» من به آسیاب رفتم و مرد سیاه را دیدم و از او پرسیدم. او به نیشکرهای پشت سر خود اشاره کرد؛ هر چه لازم بود، برداشتم و برگشتم... .

این جریان را که رجاء بن ابی ضحاک شنید، به همراهان خود گفت: «اگر بیشتر در این محل اقامت کنیم، مردم فریفته او می شوند.» پس، از آنجا به راه افتادند.

نام مشهد برای اولین بار

مشهد واژه ای عربی است و در کتاب های لغت، در معانی محل دیدار، زیارتگاه، جای دیدنی و مانند آن به کار رفته است؛ اما عموم مردم، آن را به معنی محل شهادت و مردم ایران، آن را به محل شهادت و دفن امام رضا می شناسند.

این شهر که آخرین محل زندگی پُرماجرایی هشتمین امام شیعیان است، تا پیش از به خاک سپاری پیکر مطهر ایشان، دهکده ای خوش آب و هوا به نام سناباد، از توابع نوقان، در ولایت توس بود.

نام مشهد را برای اولین بار، حمد الله مستوفی در قرن چهارم ق، برای این شهر به کار برد. در قرن هفتم، مغولان توس را ویران کردند و مردم برای اقامت به سوی مشهد روی آوردند. روستای سناباد به تدریج گسترش یافت، به صورت شهری بزرگ درآمد، «مشهد الرضا» نامیده شد و از آن زمان، هسته اصلی شهر (مشهد کنونی) شکل گرفت.

اولین سنگ مزار حضرت، مربوط به سال ۵۱۶ ق، عهد سلطان سنجر سلجوقی، است؛ با ابعاد ۳۰ در ۴۰، به قطر ۶ سانتی متر، دارای کتیبه ای محرابی شکل و به خط کوفی شکسته. در پایان کتیبه، نام بانی سنگ چنین آمده است:

«أمر بعمارة المشهد الرضوی علی بن موسی العبد المذنب الفقیر الی رحمہ اللہ ابوالقاسم احمد بن علی بن احمد العلوی الحسینی؛ تقبل اللہ منه.»
نیز، نام سازنده سنگ که عبدالله بن احمد قره است، در زیر آن به چشم می خورد. این لوحه تاریخی که بیانگر تعمیراتی در حرم مطهر است، به لحاظ ارزش تاریخی و هنری آن، به موزه انتقال یافت و اکنون در معرض بازدید

زیارت کنندگان آن حضرت است.

اولین صندوق مزار

سابقه اولین صندوقی که روی مزار حضرت تعبیه کرده اند، مربوط به اوایل قرن ششم است. انوشیروان زردشتی، از اهالی اصفهان، در پی مشاهده کراماتی از امام رضا، مسلمان شد و در سال ۵۰۰ ق، صندوقی چوبی با روکش نقره بر مرقد امام نصب کرد.

اولین ضریح

اولین ضریح حضرت، ضریح چوبی طلا- و نقره کوبی بوده است که در زمان شاه طهماسب صفوی، به سال ۹۵۷ ق، ساخته و بر روی مرقد مطهر نصب کرده اند که به دلیل چوبی بودن، به مرور زمان، فرسوده و در سال ۱۱۶۰ ق، تعویض شده است.

ص: ۹

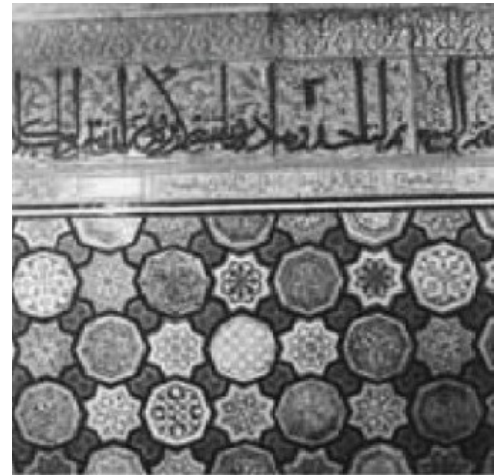
قدیمی ترین درِ حرم

در سال ۷۳۴ق که ابن بطوطه، جهانگرد و جغرافی دانِ معروف، به مشهد سفر و حرم مطهر را مشاهده کرد، ورودیِ حرم، فقط درِ پیشِ رو با کیفیتی پایین بوده و اطراف حرم، به صورت باغ و فضایی باز دیده می شده است. ابن بطوطه با یادآوریِ درِ طلایِ حرم، می گوید: «حرم دری آراسته به طلا و نقره داشت که در محلّ پیشِ رو نصب بوده است.» البته از بانی و سازندهٔ این در، نامی در دست نیست.

قدیمی ترین کاشی های حرم

اطراف روضهٔ منوره را به ارتفاع ۹۲ سانتی متر با کاشی های قدیمی و ممتاز و نفیسِ سنجری، مربوط به حدود ۹۰۰ سال قبل، معرّق کاری کرده اند. این کاشی های بسیار زیبا و ظریف، به رنگ

قهوه ای، فیروزه ای، لاجوردی و سفید، به ابعاد هندسی منظم و اشکال شش گوش، هشت گوش بزرگ و کوچک، کوکبی شکل و گاهی به صورت مربع است که نوعاً با خطوط برجسته رقاع، ثلث و اسلیمی تزیین یافته است و بر روی بیشتر آن ها، آیات، احادیث، کلمات قصار و امثال و اشعاری، به خط نسخ قرن ششم و هفتم ق، مشهود است.

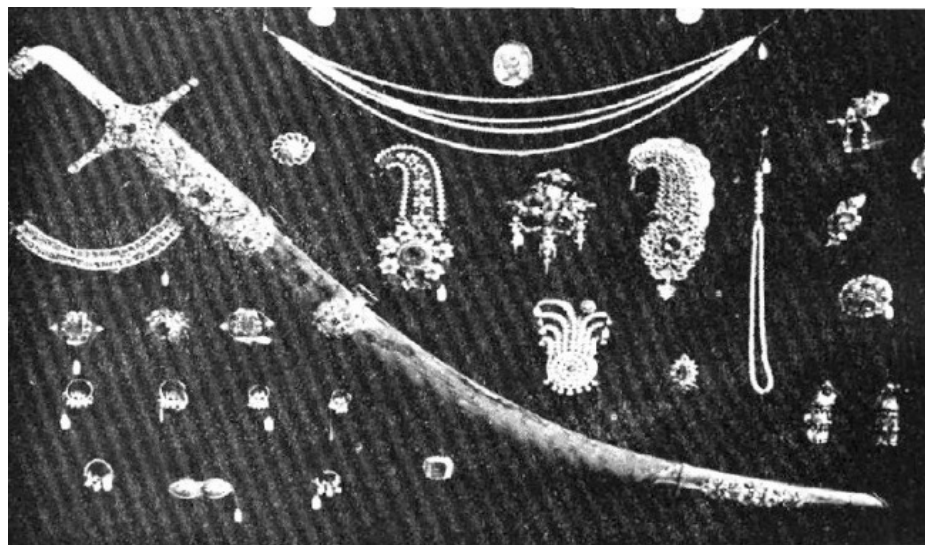

قدیمی ترین هدایا در روضه منوره

حرم پاک امام رضا، اضافه بر جلال معنوی و جذبه روحانی و زیبایی و شکوه معماری، به برخی نفایس ارزشمند مزین است. تعدادی از هدایای بزرگان و حکمرانان گذشته را در قابهایی تعبیه کرده اند و در مکانهایی از حرم مطهر، در برابر دید زائران قرار داده اند. این

جواهرات و نفایس که در هشت قاب چیده شده اند، شامل ۱۰۴ قلم اشیای مختلف است. قدیمی ترین آن ها سلیمانیه هایی با حاشیه نقره است که مربوط به ۵۵۰ سال قبل می باشد. دیگر نفایس عبارت اند از: شمشیر جواهر نشان و خنجر الماس نشان و مروارید و تسبیح و انگشترهایی از الماس و برلیان درشت.

اولین قُبه

مأمون پس از مرگ هارون و دفن او در بقعه هارونیه، قُبه ای بر فراز بُقعه بنا نهاد که در حوادث خراسان، مانند حمله سُبُکتکین به شهرهای ایران، در اواخر قرن چهارم، در جریان آسیب حرم مطهر تخریب شد و پس از آن، سلطان محمود غزنوی در سال ۴۰۰ق، به بازسازی حرم و ایجاد قبه ای جدید بر فراز بقعه، اهتمام کرد.

اولین گنبد

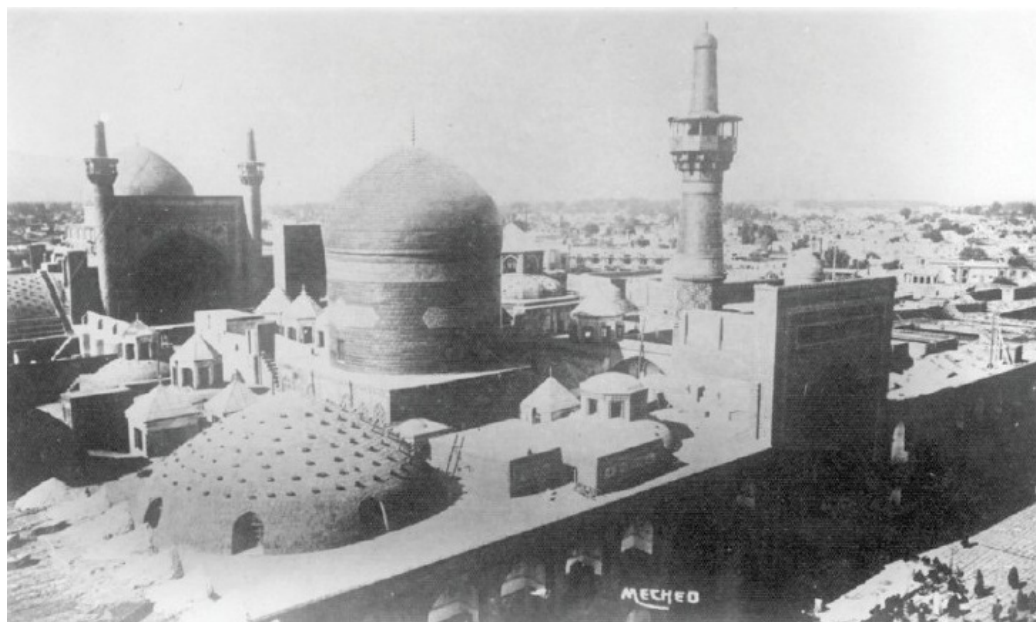
حرم مطهر سال ها بدون گنبد و با همان قُبه ای بود که ذکر کردیم؛ تا اینکه در اوایل قرن ششم، فردی خیراندیش به نام شرف الدین ابوطاهر قمی، وزیر سلطان سنجر سلجوقی، گنبدی بر فراز قُبه (اصلی) احداث کرد که همین گنبدی است که اکنون حدود

ص: ۱۳

۹۰۰ سال، از احداث آن می گذرد.

اولین گلدسته

تصویر

گلدسته کنار گنبد طلا که به صورت منفرد احداث شده است، سابقه تاریخی و قدمت بیشتری دارد؛ به قولی، ساخت آن هم زمان با بنای گنبد در اوایل قرن ششم می باشد. بلندای مناره کنار گنبد از سطح صحن انقلاب تا انتهای آن، ۴۰/۵ متر و

ص: ۱۴

محیط آن حدود ۱۳ متر است.

اولین مسجد

تصویر

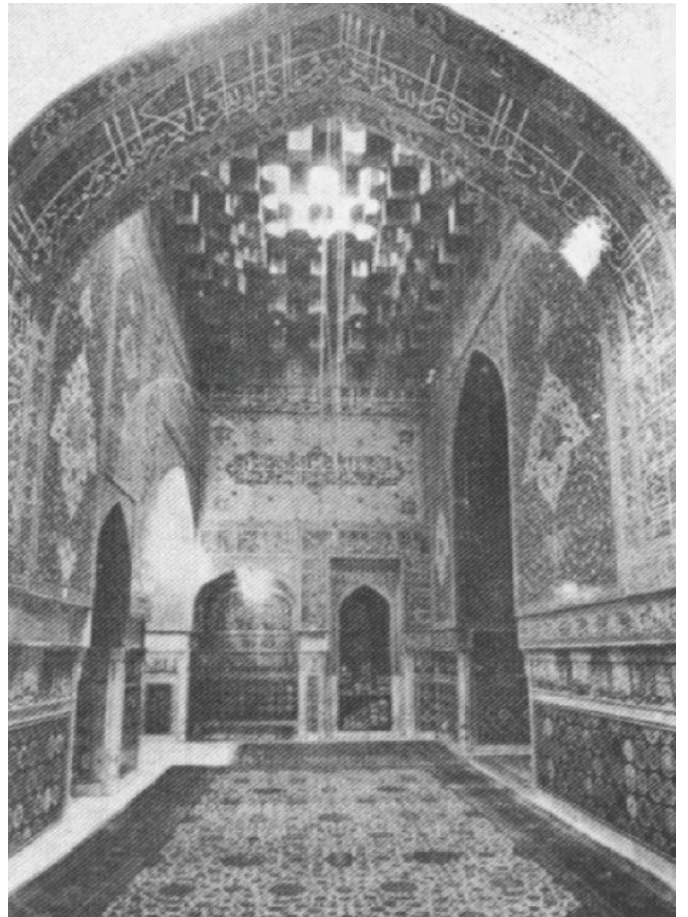
مسجدِ بالاسر با ابعاد ۸ متر طول، ۳۰/۴ متر عرض و ۱۰ متر ارتفاع، بعد از روضه منوره، کهن ترین مکان و مسجد در حوزه حرم و نزدیک ترین بنا به ضریح مقدس رضوی است. مسجد بالاسر را ابوالحسن عراقی معروف به دبیر، از رجال دوره غزنویان، در سال ۴۲۵ قمری (بیش از هزار سال قبل)، در غربِ روضه منوره

ص: ۱۵

ساخته است و مدفن او در جوار همین مسجد است.

اولین رواق

تصویر

رواق دارالسیاده از قدیمی ترین رواق های روضه منوره، مربوط به عصر تیموریان است که در غرب و جنوب غربی حرم مطهر واقع شده است و از شمال به جنوب، امتداد دارد. نام گذاری این رواق به «دارالسیاده» از آن جهت است که محل اجتماع سادات و منسوبان به خاندان حضرت علی بوده است. این رواق،

ص: ۱۶

نمایشگاهی از هنرهای تزئینی، معماری و هنرهای دستی و گویای نبوغ ایرانیان در انواع هنر است.

اولین صحن

تصویر

صحن انقلاب اولین و قدیمی ترین صحن است که در قسمت شمال حرم بنا کرده اند و به سبب قدمت، به صحن عتیق و صحن کهنه نیز معروف می باشد. ضلع جنوبی صحن و اساس ایوان طلا از بناهای امیرعلی شیر نوایی، وزیر سلطان حسن بایقرا در سال ۸۷۵ ق می باشد که بنای اضلاع شمالی و شرقی و غربی آن، مربوط به عهد صفویه و ظاهراً با

ص: ۱۷

اولین نقاره زنی

تصویر

نواختن طبل و دهل در دربار سلاطین و حکام، در زمان های پیش از اسلام و بعد از اسلام، علاوه بر اینکه نوعی عظمت محسوب می شد، برای آگاهی و اعلام عمومی نیز مرسوم بوده است. نقاره نوازی در حرم مطهر رضوی، از اواسط قرن نهم هجری، برای اولین بار به دستور میرزا ابوالقاسم بابر، نوه گوهر شادخاتون، به سال ۸۶۰ ق مرسوم شد. از آن زمان به بعد تاکنون، علاوه بر شب و روز ولادت ائمه اطهار و لحظه

تحویل

ص: ۱۸

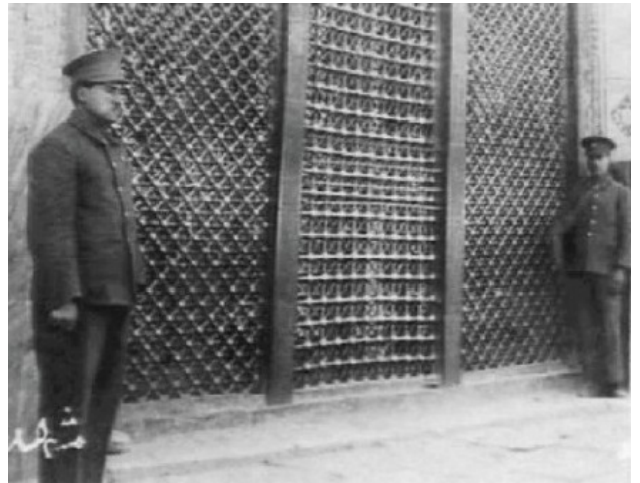

سال، هر روزه در دو نوبت صبح و عصر، حدوداً یک ربع مانده به طلوع و غروب آفتاب، به منظور اعلام پایان وقت نماز، نقاره می نوازند. در سال های ۱۳۱۲ تا ۱۳۲۰ش، به دستور رضاخان، نقاره زنی تعطیل شد.

اولین پنجره فولاد

تصویر

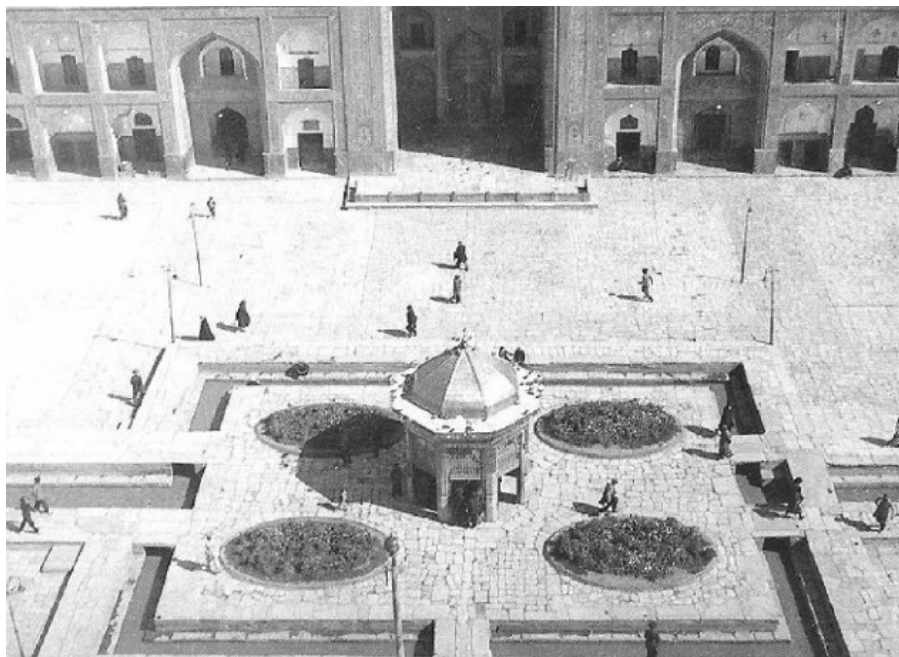
اولین پنجره فولادی را که مربوط به دوره تیموری است، به سال ۸۱۷ ق، به دستور شاهرخ میرزای تیموری، همسر گوهرشاد، با ابعاد ۱۲۶ در ۱۰۰ سانتی متر به صورت دو لنگه مشبک و زرکوب با کتیبه هایی به خط زیبای نسخ زرین، ساختند و وقف حرم مطهر کردند. این پنجره را هم اکنون در موزه حضرت نگهداری می کنند.

قدیمی ترین سقاخانه

قدیمی ترین سقاخانه مربوط به عهد افشاری است که هم اکنون در صحن انقلاب قرار دارد. سنگاب آن با ظرفیت ۱۱۳۰ لیتر آب، از سنگ مرمر یکپارچه است و آن را به دستور نادرشاه

ص: ۲۰

افشار، از هرات افغانستان به منظور استفاده برای آب شُرب آورده اند؛ ولی از آنجایی که شخصی به نام اسماعیل خان، بنایی هشت ضلعی بر فراز آن احداث و سقف آن را طلاکاری کرد، به نام سقاخانه اسماعیل طلا معروف است.

قدیمی ترین ساعت

قدیمی ترین ساعت حرم را که ساخت منچستر انگلستان می باشد، در زمان مظفرالدین شاه

قاجار، در سال ۱۲۷۸ ق، به حرم مطهر اهدا کردند. این ساعت هم اکنون در ضلع جنوبی صحن آزادی، در میان مناره قرار دارد.

اولین روشنایی و نور آرای

هنگامی که برای اولین بار، چراغ برق به مشهد وارد شد، ابتدا به حرم مطهر و سایر بناها اختصاص یافت. اولین دستگاه مولد برق را در زمان مظفرالدین شاه قاجار، در سال های ۱۲۷۴ تا ۱۲۸۴ ش، خریداری کرده و به آستان قدس رضوی تقدیم کردند. این مولد برق ابتدایی را که با نیروی زغال سنگ کار می کرد، در محل بالاخیابان در کوچه

چراغ برق، نصب کردند.

در قرن های گذشته، بخشی از روشنایی حرم، از طریق غرفه های کوچک بالای صُفّه ها تأمین می شد و قسمتی از فضای حرم را نیز افروختن شمع ها روشن می کرد. بعدها، با مرور زمان، روشن کردن شمع در حرم و رواق ها را زائران به عنوان ادای نذر انجام می دادند. پس از مدتی، از چراغ های پیه سوز و شمعدان های نقره یک شاخه و چندشاخه استفاده کردند و با گذشت زمان، برای نورآرایی حرم مطهر، انواع چراغ های بلوری و فلزی، دیواری و گردسوز را به کار گرفتند. در دوره های بعد، با ورود چراغ برق به مشهد، وسایل روشنایی قدیمی به موزه انتقال یافت و جزء اشیای عتیقه درآمد.

اولین حوزه علمیه

در بافت مجموعه اماکن متبرکه اطراف حرم مطهر، تعداد ده مدرسه علمیه وجود داشت

ص: ۲۳

که در حال حاضر، فقط چهار مدرسه باقی مانده است.

اولین مدرسه تاریخی که اکنون اثری از آن نیست، در حاشیه غربی بازار زنجیر، در ناحیه بالاسر حرم مطهر بود که از شمال، به صحن انقلاب و از جنوب، به مدرسه پریزاد محدود می شد. این مدرسه را در زمینی به مساحت ۲۵۰ مترمربع، در دو طبقه، احداث کرده بودند و از آنجایی که در بخش شرقی رواق دارالولایه کنونی، در بالاسر حرم مطهر امام بود، به مدرسه بالاسر معروف شده بود. برخی معتقدند واقف آن شاهرخ میرزای تیموری است.

قدیمی ترین شیء موزه ای مربوط به زمان امام رضا علیه السلام

تصویر

از آثار منحصر به فرد موجود در موزه آستان قدس رضوی، دو عدد سکه نقره مربوط به ولایت عهدی امام رضا است؛ پس از اینکه آن حضرت، در رمضان سال ۲۰۱ ق، مجبور به پذیرش ولایت عهدی شدند، این سکه ها به دستور مأمون، در سال ۲۰۲ ق در سمرقند و در سال ۲۰۳ ق در اصفهان ضرب شد.

روی سکه ضرب اصفهان، آمده است: «الله محمد رسول الله المأمون خليفه الله مِمَّا أمر به الاميرالرضا ولي عهد المسلمين علي بن موسى بن علي بن ابي طالب ذوالرياستين» و در حاشیه آن: «محمد رسول الله أرسله بالهدى و دين الحق ليظهره على الدين كله و لو كره المشركون». در پشت سکه نیز عبارت «لا اله الا الله وحده لا شريك له» را درج کرده اند. در حال حاضر، این دو سکه بسیار نفیس را در موزه آستان قدس رضوی نگهداری می کنند.

اولین موقوفه های حرم مطهر

از روی یقین معلوم نیست که وقف، از چه زمانی در آستان مقدس رضوی شروع شده است و نخستین واقف، چه کسی بوده است. بعضی اشیاء منقول در کتابخانه و موزه آستان قدس رضوی وجود دارد که بیش از هزار سال از وقف آن ها می گذرد و براساس اسناد موجود، قدیمی ترین اسناد وقف مربوط به قرن دهم هستند.

در لیستی که در آستان قدس رضوی، از موقوفات به صورت الفبایی تهیه کرده اند، قدیمی ترین سند وقف غیرمنقول مربوط به وقف نامه عتیق علی طوسی است که در سال

۹۳۱ ق، تنظیم شده و شامل ۲۱ رقبه، از جمله چند روستای شش دانگی کنه بیست است که هم اکنون، به یک مرکز بزرگ تولیدی دامداری تبدیل شده است.

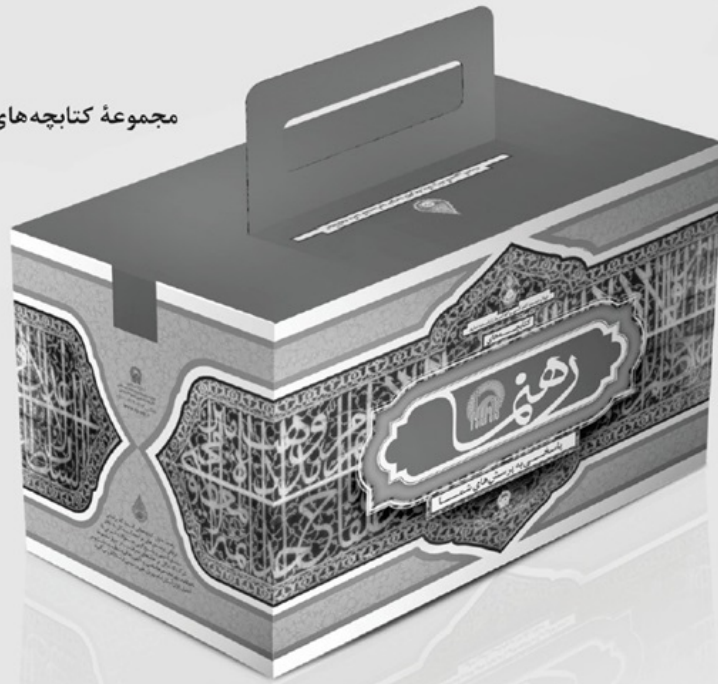
پس از آن، وقف نامه سید لطیف الدین شاه حسینی مازندرانی است که در سال ۹۴۰ ق نوشته شده است و واقف سومین وقف نامه، سید علی حسین گنابادی است که در سال ۹۵۷ ق، ملکی در قریه زبید گناباد، وقف آستان قدس رضوی کرده است.

ص: ۲۷

۱. عطاردی، عزیزالله، فرهنگ خراسان، عطارد.
۲. مؤتمن، علی (به اهتمام)، تاریخچه آستان قدس رضوی.
۳. احتشام کاویان، محمد، شمس الشمسوس یا انیس النفوس.
۴. ماهوان، احمد، تاریخ مشهد الرضا، ماه نشر.
۵. مدرس رضوی، محمد تقی، سالشمار وقایع مشهد، بنیاد پژوهش های آستان قدس رضوی.
۶. پسندیده، محمود، حوزه علمیه خراسان، بنیاد پژوهش های آستان قدس رضوی.
۷. عالم زاده، بزرگ، به سوی بارگاه نور، بنیاد پژوهش های آستان قدس رضوی.
۸. مهدوی پارسا، حسین، در حریم ملکوت، به نشر.

مجموعه کتابچه های رهنما

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
  ۲. ارتباط با مراکز هم سو
  ۳. پرهیز از موازی کاری
  ۴. صرفا ارائه محتوای علمی
  ۵. ذکر منابع نشر
- بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه
۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی
۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و ...
۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...
۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com
۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ...
۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی
۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و ...
۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)
۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)
۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و ... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نمایم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

